

Ružbašské žrodelko

Ročník: IV

Číslo 2/2023

December

Nepredajné

Demografia v našej obci

Počet obyvateľov s trvalým pobytom: 1403
Počet obyvateľov s prechodným pobytom: 65

Ženy: 727
Muži: 676

Prihlásení obyvatelia: 20
Odhlásení obyvatelia: 23

Deti do 15 rokov: 260
Dôchodcovia nad 65 rokov: 182

Úmrtia: 12
Ž: 4
M: 8

Narodenia: 17
D: 11
CH: 6

Sobáše: 16

Najstaršia občianka je narodená v roku: 1933
Najstarší občan je narodený v roku: 1927

Vydáva:

Ružbašský Prameň o.z.
Vyšné Ružbachy 169
065 02 Vyšné Ružbachy
IČO: 42380600
www.ruzbasskypramen.sk

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Marcela Malá
info@ruzbasskypramen.sk

Jazyková úprava:

PhDr. Daniela Hrehová, PhD., MBA

Grafické spracovanie:

Bc. Dárius Heban

Rozprávka o vzniku obce

Dávno, pradávno pred mnohými rokmi v týchto končinách, kde teraz leží dedinka Vyšné Ružbachy, žilo malé spoločenstvo ľudí, ktorí boli známi svojou láskou k prírode a oddaním k harmónii so svetom okolo seba. Boli to ľudia s veľkým srdcom, ktorí si vážili každý strom, potok a každý kúsok zeme.

Jedného dňa, keď slnko pomaly zapadalo za hory, starý mudrc z dediny menom Grigor prebudil svoju múdrosť a začal snívať o mieste, kde by ich spoločenstvo mohlo rozkvitať a prosperovať ešte viac. Mal sen o oáze kľudu a pokojného života, ktorá by bola obklopená zelenými kopčekmi a prírodnými prameňmi.

Grigor sa rozhodol podeliť so svojim snom so všetkými obyvateľmi. Zvolal ich k večernej schôdzi pod veľkým dubom a začal rozprávať o svojom videní. Obyvatelia boli fascinovaní jeho slovami a spolu začali snívať o novom začiatku. Rozhodli sa opustiť svoje staré sídlo a

vydať sa na cestu hľadania. Po mnohých týždňoch putovania cez lesy a hory dorazili k malej doline obklopenej vrchmi a čistými potokmi. Grigor okamžite spoznal, že práve tu, v tejto krásnej oáze by mohli vytvoriť svoju novú domovinu.

Obyvatelia začali pracovať ruka v ruku, stavali domy z miestnych materiálov a starali sa o každý strom, ktorý zasadili. Pri kopaní základných kameňov na nový kostol sa na okraji dediny objavil prameň, z ktorého vyviera krištáľovo čistá voda. Bola to voda, ktorá poskytovala novému sídlu život, a tak sa dedina stala známa svojimi prírodnými liečivými prameňmi.

Vyšné Ružbachy sa podľa rozprávání narodili zo sna starého mudrca a oddanosti jej obyvateľov k prírode. Každý rok, na výročie ich príchodu do tejto malebnej doliny oslavujú svoj začiatok a vzdávajú hold starému Grigorovi, ktorý im ukázal cestu k ich novému domovu plnému lásky a vášne k prírode.

Natália Grechová

DETSKÝ

SE SILVESTER

Silvestrovské dobrodružstvo sa začalo pre deti o 17:00 hodine. Deti si prišli vyzdvihnúť kartičky, ktoré im napovedali, aké úlohy majú splniť. Po kartičku si prišli do stánku, kde sa podával aj teplý čajík. Do silvestrovského dobrodružstva sa zapojilo 50 deti. To bolo naozaj úžasné. Každé dieťa si kartičku zobralo a vydalo sa po stopách dobrodružstva. Počasie im síce neprialo, ale detičky to neodradilo. Aj tak sa s úsmevom a odvahou pustili riešiť rôzne úlohy, ktoré im pripravili skauti a skautky z 2. Oddielu sv. Márie Goretti. Úlohy preverili zdatnosť každého dieťaťa v rôznych skúškach. Museli naozaj tuho rozmýšľať, predovšetkým ako zvládnuť všetkých 10 stanovišť, získať pečiatku a vyhnúť sa dažďovým

kvapkám. Deti museli prejaviť svoju kreativitu, vybrať tie správne farby pre vianočnú ozdobu, navliecť korálky na náramok, trafiť lukom správny terč, hodiť snehuliakovi kruh na jeho nos a dokonca uloviť rybkú v ukrutnej zime. Na prvý pohľad to bolo naozaj veľmi jednoduché. Na záver možno len povedať, že všetky deti zvládli úlohy bravúrne a získali za zvládnuté dobrodružstvo patričnú odmenu. Z ich úspechu sa tešil aj Olaf a Sid, ktorí ich prišli povzbudiť a rozveseliť. Na záver tohto krásneho večera s deťmi odrátali a odštartovali krásny ohňostroj, ktorý im rozžiaril oči. Tento deň určite vyčaril deťom aj úsmev na tvári. Pevne veríme, že v takejto krásnej zostave sa stretne aj v roku 2024.

Kristína Merčáková

Ružbašské vianočné trhy 2023

Dňa 17. decembra 2023 sa v našej obci konali už tradičné Ružbašské vianočné trhy. Po príhovore starostu obce, ktorý otvoril podujatie začal kultúrny program detí z materskej školy, ktoré si pripravili pre nás vianočné pásmo. Po nich v miestnom kine vystúpili deti zo základnej školy v spolupráci so súkromnou základnou umeleckou školou v Podolínci, ktoré nám predstavili Vianočnú akadémiu s názvom „Ružbašský stromček“. Pódium grófa Zamoyského na záver patrilo členom folklórnej skupiny Ružbašan, ktorí nám zaspievali a zavinšovali v krásnych ružbašských krojoch.

Po celý čas prevládala vianočná nálada. O pravú vianočnú kapustnicu sa postarali členovia Jednoty dôchodcov z našej obce, vianočný punč pripravili zamestnankyne obecného úradu. Areálom sa niesla vôňa tradičných vianočných oblátok od pána Petra Martineka a Marty Dubjelovej. Pani Zlatica Gabrielyová pripravili sladké čokoládové figúrky. Miestni skauti ponúkali pre deti sladké kakao so šľahačkou a teplý čajík. Prítomní si mohli zakúpiť vianočný suvení v stánku pána Jána Šcensného.

Ďakujeme pani učiteľkám za ich trpezlivosť pri príprave detí a všetkým, ktorí sa podieľali na zorganizovaní akcie a taktiež ostatným, ktorí prišli a podporili dobrú vec. Tešíme sa na ďalší ročník o rok.

Ing. Jana Mindeková

Príchod Mikuláša

Aj do našej obce zavítal Mikuláš, v utorok, 5.12.2023 o 18:00 hodine za cvengotu zvončeka v konskom záprahu na saniach, spolu so svojimi pomocníkmi - anjelom a čertami.

Deti z materskej školy vystúpili na pódiu pri obecnom úrade a zarecitovali básničky, či zaspievali pesničky. Spoločne sme rozsvietili vianočnú výzdobu a vianočný stromček.

Každý si odniesol sladkú odmenu, ktorých mal Mikuláš plný košík či spoločnú fotografiu na pamiatku s Mikulášom a jeho družinou.

Táto úžasná atmosféra sa z nádvorja grófa Zamoyského pred obecným úradom preniesla do celej obce a pripomenula nám, že sa naozaj blížia najkrajšie sviatky v roku - VIANOCE.

Ing. Jana Mindeková

V spomienkach a svetlách

V novembri, keď sa listy stromov skláňajú pod váhou svojich vlastných farieb a príroda odhaľuje svoju krehkosť, otvárame brány spomienok na tých, čo už nie sú s nami. Pamiatka Zosnulých, plesajúca v tóne nostalgie znamená viac než len sviatky v kalendári. Je to umelecký príbeh, ktorý sa píše vo farbách sviečok a tienoch našich spomienok.

Cintoríny, kde sa stretáva zem s nebom sú platňou pre náš umelecký výraz. Farby sviečok, ktoré plápolajú vo vetre sa môžu javiť ako tanec duší, ktoré nám ešte stále dávajú svetlo na našej púti. Hroby, okrášlené kvetmi a symbolmi minulosti sú obrazy, ktoré nás utvrdzujú v naše spojenie s blízkymi.

Modlitby, ktoré sa dvíhajú zo srdca na spoločných miestach pamiatky sú ako melódie, ktoré nás spájajú spoločným hudobným jazykom. Voľné myšlienky a spomienky sa môžu ponášať ako noty na stránkach našich životov, vytvárajúc harmóniu, ktorá sa rozlieha medzi dvoma svetmi.

Natália Grechová

Október Mesiac úcty k starším

Mesiac úcty k starším si každoročne pripomíname stretnutím seniorov, ktorí sa dožívajú 70 a viac rokov. Im patrí prejav vďaky a úcty. Toto milé stretnutie sa aj tento rok konalo na Doškolovacom stredisku pána Budzáka.

V našej obci máme 124 občanov s trvalým pobytom nad 70 rokov. Práve im bol venovaný 25.10.2023. Nechýbali ani pozvaní hostia: pán farár Ján Stašák, riaditeľka ZŠ s MŠ Vyšné Ružbachy pani Daniela Hrehová, poslanci obecného zastupiteľstva, členovia OO JDS vo Vyšných Ružbachoch, zástupkyňa OO JDS SL pani Jozefína Guregová a zamestnanci obce.

Prítomných privítal starosta obce Mgr. Peter Martinek prívetivým slovom sa seniorom prihovorila aj Daniela Hrehová a pani Guregová. Pani učiteľky pripravili s deťmi zo základnej a materskej školy kultúrny program v podobe

básničiek, pesničiek a tanca. Jubilantov z radu 70, 75, 80, 85 a 90 ročných starosta ocenil spomienkovou plaketou.

Zúčastnení si pochutnali na neskoršom výdatnom obede, koláčiku od Evky Hebanovej a voňavej káve.

Spoločne sme so seniormi strávili príjemné slávnostné popoludnie. Týmto, milí seniori, vám dala obec, ZŠ s MŠ Vyšné Ružbachy najavo, že na Vás myslíme a máme vás radi. Veríme, že ste mali z tohto stretnutia príjemný zážitok.

Veterný vrch

Dávno predtým, než sa prvý človek usadil v údolí Vyšných Ružbách, existovala len prázdna krajina a nekonečné hory, ktoré sa dotýkali neba. Veterný vrch bol malým kopčekom bez významu, ktorý stál v tieni mohutných hôr.

Príroda mala svoje tajomstvá a vršok bol miestom, kde sa tieto tajomstvá prebúdzali. Vždy, keď slnko zapadalo za hory a hviezdy začínali tancovať na nočnej oblohe sa malý kopček rozhodol zdieľať svoje srdce so svetom. Bol domovom starého ducha menom Zephyr. Zephyr mal schopnosť komunikovať s vetrom a ovládať jeho pohyby. Keď sa s ním rozprá-

val, vytváral nevídané melódie, ktoré naplňali údolie. Tieto melódie prinášali život okolitej krajine a hory odpovedali jeho hlasom.

Zephyr mal sen, videl, ako sa jeho kopček zmenil na majestátny vrch, ktorý by zdvihol korunu do oblakov a stal sa miestom, kde by sa stretávali duchovia prírody. Rozhodol sa, že sa tento sen stane skutočnosťou. Začal hovoriť so stromami, potokmi a každým zvieraťom v okolí, spájajúc ich s energiou vrchu. Samotný vrch bol naplnený mágiou, ktorá menila jeho podobu. Zo skromného kopca sa stal majestátny vrch, ktorý zdvíhal svoju korunu do výšky, aby sa mohol dotknúť oblakov.

Keď ľudia vyšli do údolia a uvideli túto zázračnú premenu, boli ohromení. Vz dali hold Zephyrovi a jeho spojeniu s vetrom. Vtedy vrch nazvali Ružbašania Veterným. Stal sa miestom, kde sa ľudia stretávajú, aby cítili mágiu prírody a vychutnávali si jej harmóniu.

Natália Grechová

Kráľovská monumentálna torta

Na žiadnej dobrej svadbe by nemala chýbať svadobná torta. A ako by mohla chýbať na tej pravej kráľovskej? Bolo tomu tak aj v prípade Ružbašskej kráľovskej svadby. Mladomanželia Karolína Zamoyska a Renier de Bourbon, princ Dvoch Sicílií, počas ich svadby vo Vyšných Ružbachoch v roku 1923 mali nie jednu, ale hneď dve kráľovské torty. O prvej, ktorá bola vystavená na svadobnej tabuli pred mladomanželmi, sme písali v Žrodeltu už skôr (1/2023). Dnes si ale povieme viac o tej druhej, z ktorej sa žiaľ nezachovala žiadna fotografia. S určitosťou vieme len povedať, že bola čokoládová, že sa krájala a servírovala ako siedmy chod osemchodového svadobného menu. Na oslavu 100. výročia Ružbašskej kráľovskej svadby sa vytvorila jej replika.

Počas prípravy osláv 100. výročia Ružbašskej kráľovskej svadby, ktoré sa veľkolepo oslávili 27. augusta 2023 vo Vyšných Ružbachoch, bola oslovená pani cukrárka Eva Hebanová, aby pripravila monumentálnu kráľovskú tortu. Bola to pre ňu veľká výzva, lebo táto veľmi skúsená cukrárka, takú veľkú a tobôž nie kráľovskú tortu nikdy nepripravovala. Po naštudovaní dostupného materiálu použila metódu zhotovovania monumentálnych tort, aby si ju mohla verejnosť pozrieť ešte niekoľko týždňov a to tak, že patričné poschodia nebudú z cesta, tak ako to býva pri menších svadobných tortách, ale z polystyrénu, ktorý zároveň umožňuje dobrú stabilitu celku. Robí sa to podobne aj pri monumentálnych tortách, ktoré vidáme na špecializovaných internetových stránkach, pri ktorých nám tečú slinky. Vizualne pôsobia chutne, ale nie sú jedlé.

Prípravy trvali niekoľko týždňov.

Samotné zhotovenie torty zabralo pani Hebanovej a jej kolegyni Dáši Ličákovovej skoro týždeň. Nehovoriac o externej pomoci, kde týmto dvom cukrárkam pomohla tretia kolegynka pani Zita Galová. Tá trpezlivo pripravila na túto

svadobnú tortu viac ako 1500 marcipánových ruží rôznych veľkosti, ktoré tvorili základ ozdôb svadobnej torty.

Pre potreby zhotovenia torty sa vytvorila železná konštrukcia s drevenou podložkou, čo umožnilo prepravu a stabilitu torty. Vyrezali sa polystyrénové formy. A až tu začala naozajstná práca cukrárky – umelkyne, lebo vytvoriť tak nádhernú a zároveň zložitú monumentálnu kráľovskú tortu nedokáže naozaj každý.

Posúďte sami: replika ružbašskej kráľovskej torty mala 7 poschodí, na jej zhotovenie bolo potrebných 37 kíl pravého marcipánu, z toho 7 kíl bolo potrebných na vyhotovenie kvetov, lístkov ozdôb a rôznych dekorácií. Výzdoba torty bola premyslená a každý detail mal svoju symboliku. Ako sa už vyššie spomínalo, na ozdobenie torty sa použilo viac ako 1500 ruží rôznej veľkosti - od pukov až po veľké ruže, ktoré sú symbolom lásky a oddanosti. 60 použitých konvaliniek znázorňuje čistotu nevesty. Na úplnom vrchu torty zapichnutá kytička kvetov pomarančovníka bola symbolom cudnosti, čistoty a plodnosti. A samozrejme vzhľadom na pôvod mladomanželov nesmeli na torte chýbať burbonovské l'alie a erby mladomanželov.

Torta sa slávnostne rozkrájala počas osláv 100. výročia Ružbašskej kráľovskej svadby rukou hlavných protagonistov divadelného predstavenia „V šťastí i nešťastí, v zdraví aj chorobe...“ – Ružbašská kráľovská svadba od autora a režiséra Petra Karpinského,

mladomanželov Karolíny a Reniera. Autor a režisér Peter Karpinský (vysockoškolský učiteľ Pedagogickej fakulty v Prešove) vytvoril na scéne priestor pre tento nezvyčajný rituál krájania torty. Šľachtic za pomoci nevesty odkrojil šálbou kúsok zo svadobnej torty. Tento rituál je symbolom kompromisov, nového spoločného života a zväzku. Po slávnostnom krájaní torty sa zúčastným ponúkla degustácia pravej čokoládovej torty, ktorú si každý pochvaloval.

Táto monumentálna torta mala výšku 1,32 m, celkovú váhu zhruba 60kg a počas niekoľko týždňov bola vystavená pri vstupe do Bieleho domu v Kúpeľoch Vyšné Ružbachy.

Katarína Chapuis Šutorová

Oslavy pri príležitosti 100. výročia Ružbašskej kráľovskej svadby

Dňa 27. augusta 2023 sa pod záštitou Slovenského veľvyslanectva vo Francúzsku a Poľského veľvyslanectva na Slovensku uskutočnili vo Vyšných Ružbachoch slávnosti organizované pri príležitosti 100. výročia Ružbašskej kráľovskej svadby.

Podujatie sa začalo o 13. hodine slávnostnou svätou omšou v kostole vo Vyšných Ružbachoch celebrou Mons. Andrejom Imrichom, emeritným pomocným biskupom Spišskej diecézy.

Slávnosť pokračovala v Bielom dome v miestnych kúpeľoch dvoma premiérami, a to divadelným predstavením „V šťastí i nešťastí, v zdraví aj chorobe...“ – Ružbašská kráľovská svadba, ktorej autorom a režisérom je Peter Karpinský a vystúpením folklórnej speváckej skupiny Ružbašan pod názvom: „Ružbaske vesele“.

Svadobný pár

Divadelné predstavenie „V šťastí i nešťastí, v zdraví aj chorobe...“ – Ružbašská kráľovská svadba od autora a režiséra Petra Karpinského.

Podujatie sa zavŕšilo krájaním monumentálnej kráľovskej svadobnej torty.

Následne bola prezentovaná tretia kniha Kataríny Chapuis Šutorovej „Parížska kráľovská svadba“ z jej kolekcie publikácií so spoločným názvom Kráľovské svadby na hrade Lubovňa. Autorka – rodáčka z Vyšných Ružbách bola súčasne iniciátorkou celej série spomienkových podujatí.

Podujatia sa zúčastnili generálna konzulka Slovenskej republiky v Krakove pani Zlata Šípošová, honorárny konzul Slovenskej republiky v Grenobly pán Menyhert Kocsis, primátor mesta Stará Lubovňa Ľuboš Tomko, štatutári kultúrnych a štátnych inštitúcií, potomkovia z rodu Zamoyských ako aj množstvo krajanov odetých v miestnom slávnostnom kroji a široká verejnosť.

Katarína Chapuis Šutorová

Foto: Michal Petriľák

*Uvedenie do života knihy Parížska kráľovská svadba
Kataríny Chapuis Šutorovej*

Country popoludnie

Priestory nášho nádvorja pri obecnom úrade sa počas teplého letného popoludnia 15. júla 2023 naplnili piesňami sprevádzané tónmi z akustických nástrojov v podaní skupiny BB COUNTRY z Prešova. Zazneli tak známe country skladby nielen zo Slovenska. Všetci prítomní si mohli vychutnať guláš, ktorý nám navaril známy kuchár Michal Heban. O občerstvenie sa postaral Hostinec Havránek. Celé Country popoludnie sprevádzal starosta obce Mgr. Peter Martinek. Pripravené boli súťaže pre veľkých aj malých. Do sýtostí sa vyšantili na skákacom hrade. Obľube sa te-

šila súťaž v zabíjaní klincov do pňa či pílenie dreva. Detičky si mohli pozrieť ovečky v ohrade, ktoré obci požičala goralská farma KYCORA.

Za ceny do súťaži patrí veľké ďakujeme ZBU PS Vyšné Ružbachy, firme COMCAS Stará Ľubovňa a Potravinám pod Lažňou.

Podakovanie patrí aj členom hudobnej skupiny BB COUNTRY, že si našli čas vo svojom nabitom pracovnom programe. Vďaka patrí aj všetkým, ktorí pomohli pri organizovaní podujatia – zamestnanci obce Vyšné Ružbachy, sociálneho podniku VALÍNEK s.r.o., r. s. p. a poslanci Obecného zastupiteľstva Vyšné Ružbachy.

Umenie s umením

Hudba a príroda – to je pre leto jedna z najpríjemnejších kombinácií. Nevšedné miesto, areál Medzinárodného sochárskeho sympózia sa v nedeľu, 2. júla 2023 zmenilo na romantické zákutie. Zazneli tu slávne filmové, rockové a popové melódie v podaní umelkýň – Michaela Regecová - gitara a Anna Thinátová so svojou pani učiteľkou Miroslavou Kuchárovou – husle. Dámy nás interpretáciou moderných aranžmánov v klasickom

šate presvedčili, že aj klasika je stále in.

Z akustických koncertov ste si mohli odniesť nielen dobrú náladu, ale interpreti Vás „nakazili“, aj spontánnosťou a radosťou zo života. Podujatie s názvom „Umenie s umením“ malo za úlohy vniesť ľuďom pozitívnu energiu a čistú myseľ. Počas počúvania melódií bolo možné pokochať sa krásou sôch, ktoré sú rozmiestnené po celom areáli. Dúfame, že ľudia pocítili jedinečný a neopakovateľný zážitok.

Ing. Jana Mindeková

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Otvorená brána základnej školy

K začiatku školského roka neodmysliteľne patrí príhovor riaditeľky ZŠs MŠ. Novomenovaná pani riaditeľka PhDr. Daniela Hrehová, PhDr., MBA sa hneď po príhovore pána starostu Mgr. Petra Martineka poďakovala za prejavenú dôveru na výberovom konaní a podotkla, že týmto preberá pomyselnú manažérsku a edukačnú pochodeň ako symbol kvality, zodpovednosti, harmónie.

Svoje slová upriamila na otvorenie brány školy, kedy sa september stáva synonymom končiaceho sa leta a začiatkom nových školských povinností. Konštatovala, že školská brána sa pre niektoré deti bude otvárať ťažko, pretože radšej by prežili knihu v reáli “Vernerove dva roky prázdnin” a tiež spo-

mienky a zážitky sú pre deti ešte príliš intenzívne. Zažerala im, aby vykročili na cestu ďalšieho poznávania a objavovania tou správnou nohou, aby dali každému dňu v novom školskom roku šancu, ktorý by ich naplnil nielen novými vedomosťami a zručnosťami, úspechmi i pokorou, ale i slušnosťou, zdvorilosťou a obyčajným priateľským úsmevom.

Svoje slovo nasmerovala aj k rodičom. Vopred sa poďakovala za to, že budú posilňovať autoritu učiteľov, obohacovať citový svet svojich detí, dávať im pevnú pôdu pod nohami, pomáhať pri príprave na vyučovanie, úzko so školou spolupracovať. Podotkla, že bude veľmi pozorne počúvať názory rodičov, citlivo zvažovať rôzne podnety a aplikovať v školskom živote. V neposlednom rade sa obrátila aj k učiteľom. Podporila ich a apelovala na ich záujem o zodpovedný a profesionálny prístup k práci, ľudský postoj a veľkorysé srdce pri plnení náročných úloh priameho výchovno-vzdelávacieho procesu. Nezabudla ani na nepedagogických zamestnancov, ktorí sa starajú o technicko-hospodársky chod školy. Blížiac sa príhovorom k záveru nevynechala ani vedúcich predstaviteľov obce – pána starostu, poslancov, obecné zastupiteľstvo, ktorých oslovila pre úzku spoluprácu a vyzvala, aby školu vždy podporovali a v budúcnosti

nezabudli, že škola je inštitúcia, ktorá rozdáva ducha, kde sa zažíva dobrodružstvo poznania. Na záver uviedla, že jej ambíciou je, aby ZŠ s MŠ získali kredit vynikajúcej, v mnohých ohľadoch bezkonkurenčnej vzdelávacej inštitúcie. Pretože škola má na to všetky predpoklady a má učiteľov, pre ktorých ich povolanie je poslaním. Zároveň poprosila všetkých zúčastnených: “Hovorte s blízkymi i vzdialenými o našej škole, chváľte ju, hovorte o nej s úctou a rešpektom, pomáhajte nám resuscitovať dobrú reputáciu školy a odporúčajte ju tým, ktorí sa rozhodujú, do ktorej školy zapísať svoje dieťa”. Všetkým zaželala to, čo sa obyčajne želá na Silvestra – pohodový a úspešný, šťastný a veselý nový školský rok 2023-2024. Následne s pánom starostom privítala na pódium prvákov. Tí ešte s prekvapivým výrazom na tvári vstupovali na pódium, pretože sa postupne odievali do školskej symbolickej rovnošaty- modrých pláštikov s bielou čapicou. Obaja potom spoločne odovzdali pamätný list na prvý deň v škole, prvákom pani riaditeľka v mene kolektívu učiteľov popriala, aby sa ich očakávania naplnili, prvé nadšenie a vzrušenie zo školy vydržalo celých deväť rokov.

Začiatky zmien v škole

Hranica medzi mikrosvetom interiéru a makrosvetom vonkajšieho prostredia už v antickom Grécku mala veľký význam. Ak chceme, aby naša

škola bola variabilným, zaujímavým, podnetným a príjemným priestorom pre naše deti a zamestnancov školy, rekonštrukčné zmeny boli nevyhnutnosťou. Novonastúpená pani riaditeľka Daniela Hrehová nemala príliš veľa času na realizáciu tohto zámeru. Aj napriek pracovnému vyťaženiu, časovej tiesni, vďaka podpore starostu a pomoci zamestnancov Valínek, s.r.o., všetko stihla včas. 31.8.2023 bol finálnym termínom.

Lepidlo, tmel, tekutá izolácia, farby (na stenu, sokel, drevo), pur pena, niveľačný klin a iné boli predprípravou pre čakajúce opravy a úpravy v triedach, kabinetoch, v riaditeľni, ale i na na chodbách, na vrátnici a toaletách.

Tak postupne svoj nový šat dostali všetky priestory v školskej budove. Tým sa poskytli aj kvalitnejšie podmienky na vzdelávanie. Hoci škola v konečnom dôsledku svojou veľkosťou a priestormi nevyhovuje dostatočne potrebám pre vzdelávanie. Zároveň sa uskutočnili aj technické a stavebné úpravy v kotolni a v priestoroch pre technický personál. Prebiehajúce zmeny sa uskutočnili s prihliadnutím na všetky požadované parametre z hľadiska bezpečnosti, ochrany zdravia, ale aj estetiky. Poďakovanie patrí niektorým zamestnancom školy, ktorí prispeli ku skrášleniu školy a tiež zopár rodičom detí, ktorí sa po výzve pani riaditeľky bez váhania pripojili k záverečným prácam. Rodičia boli ochotní podieľať sa aj na ďalších zmenách a vylepšení prostredia pre deti. Výsledok hovorí za všetko.

Žiaci boli po prázdninách privítaní vo vynovených a zrekonštruovaných priestoroch základnej školy. Pri otvorení školskej brány 4.9.2023 sa tešili z vynovených priestorov a dobrý pocit všetkých, ktorí k tomu prispeli je, že má zmysel pomáhať a zveľaďovať prostredie pre deti a obec. Rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov našej základnej školy aj naďalej pokračuje. Zostáva už len pár dizajnových detailov a tento školský priestor, ktorý už roky potreboval rekonštrukciu, bude pomaličky hotový. K nahliadnutiu ponúkame zopár fotografií.

Vrbová píšťalka

Folklór v našej dedinke je stále živý, a to nielen medzi staršími obyvateľmi, ale v našej škole aj medzi mládežou, čoho dôkazom bola súťaž Vrbová píšťalka – 23.11.2023 v Starej Ľubovni. Túto súťaž podporuje a pomáha rozvíjať vzťah k folklóru a k ľudovej piesni. Na okresnej súťaži ZŠ reprezentovali dvaja deviataci – Anička Merčáková a Braňo Knapík. Urobili nám všetkým veľkú radosť a zároveň veľmi úspešne zviditeľnili našu školu a obec, pretože Anička si vyspievala 3.miesto. Toto víťazstvo patrilo aj výbornému hudobníkovi Braňovi, ktorý ju sprevádzal hrou na akordeóne, tým sa stali výnimoční, pretože súťažiacich na hudobných nástrojoch sprevádzali ich učitelia.

Ďakujeme im za reprezentáciu a zároveň želáme, aby ľudová pieseň bola i naďalej ich dobrým spoločníkom.

Hľadá sa Babka a dedko roka

Prepájanie dvoch odlišných svetov – minulosti a prítomnosti, pozorovanie života a skúseností, vyjadrenie vďačnosti starým rodičom, preto aj tento školský rok sa žiaci našej školy zapojili do literárnej súťaže Babka a dedko roka. Do súťaže sa zapojilo 29 škôl s 236 deťmi s vyznamenaniami, z ktorých hodnotiacia komisia navrhla 40 na ocenenie. Víťazom súťaže bola aj náš žiak, Norbert Budzák (6. A), ktorý si spolu so svojim dedkom, pánom Jánom Budzákom, bol prevziať ocenenie. V zborníku bude uverejnená aj práca ďalšej našej žiačky, Sofie Orovčíkovej (9. A). Veríme však, že nenahraditeľné väzby starých rodičov budú pre našich žiakov stále inšpiratívne.

Anjel Vianoc

Tatranská galéria v Poprade každoročne vyhlasuje predvianočnú výtvarnú súťaž Anjel Vianoc.

A naši žiaci sa hneď pustili do maľovania. Organizátor súťaže priznáva, že už neverí, že ho ešte niečo môže prekvapiť, ale každoročne sa to stane. Tento rok prišlo do súťaže rekordných 1 700 prekrásnych, zaujímavých anjelov. Aj u nás v škole sa objavili mnohé zaujímavé podoby anjelov. Súťaž Anjel Vianoc priala tento rok aj našim žiakom. Za školu mohli postúpiť 10 prác a z nich 2 získali čestné uznanie. Ich výtvary dokázali natolko zaujať, že ocenenie získali Johana Jozefíková (1.A) a Martina Bujdošová (7.A). Blahoželáme im a ďakujeme za ich kreativitu a talent.

Súťaž mladých hasičov

Súťaž mladých hasičov má dlhoročnú tradíciu a získala si značnú obľubu aj u žiakov našej školy. Kolektív mladých hasičov sa zúčastnil jesennej časti súťaže hry Plameň. Jednalo sa o pohárové súťaže družstiev. Prvá bola v Jarabine, kde sa zúčastnili kolektívy nášho okresu. Ďalšia súťaž bola o Pohár primátora mesta Prešov, kde súťažili družstvá Prešovského a Košického kraja. Vo veľkej konkurencii si zmeralo sily 70 družstiev. Naši mladí hasiči sa umiestnili na 22.mieste. Posledná súťaž bola o Pohár primátora mesta Bardejov, kde spomedzi 63 družstiev naši obsadili 16.miesto. Týmto patrí veľké ďakujeme hasičovi Jozefovi Holujovi, ktorý taktó zachováva duch „hasičského športu“ u našich malých hasičov ZŠ a tiež reprezentáciu našej školy, DHZ ako aj našej obce.

Kolektív ZŠ s MŠ Vyšné Ružbachy

Zo života klubu našich dôchodcov

Sme radi, že nás Boh požehnáva zdravím, silou a vitalitou a spoločne sa môžeme stretávať na spoločných aktivitách. Ďakujeme pánovi starostovi, pánovi farárovi, pani riaditeľke školy, ďalej našim členkám a členom, od ktorých cítime morálnu, ľudskú a materiálnu podporu. Bez týchto atribútov, by náš klub JDS určite nemal zmysel. Je prirodzené a normálne, ak si kladieme otázky a odpovede, či máme existovať a ďalej vytvárať spoločné dobro. V posledných rokoch sa začala v našej spoločnosti vytrácať ľudská, rodinná, školská, spoločenská, alebo aj cirkevná spolupatričnosť. Človek dneška si vytvára individuálne egocentrické postoje a skôr či neskôr chce mať svoje súkromie, svoje pohodlie a svoj pokoj. Vzájomne si vytvárame okolo seba pomyslené múry, ktoré nás od druhých oddeľujú. Strácame senzitivum – záujem o druhých a o naše okolie. A práve klub dôchodcov môže byť alternatívou, ktorý je opakom nezájmu o druhého. Spoločné aktivity môžu napomáhať tým, ktorí cítia samotu, úzkosť či nepochopenie tohto sveta. Chýlime sa k záveru občianskeho roka 2023 a v tomto príspevku môžeme odprezentovať opäť naše aktivity klubu dôchodcov.

Zariadenie pre seniorov v obci

Vyšné Ružbachy Senior Residence zorganizovalo v júni pre svojich klientov a ich rodinných príslušníkov hudobno-gastronomické popoludnie so speváčkou nestarnúcich melódií Gizelou Oňovou. Spoločne s pánom starostom Petrom Martinkom sa klub dôchodcov zúčastnil tejto kultúrno-spoločenskej aktivity.

Tohtoročné športové hry

Seniorov sa uskutočnili v obci Plaveč za hojnej účasti družstiev JDS okresu Stará Ľubovňa. Aj naša základná organizácia JDS Vyšné Ružbachy reprezentovala našu obec spoločne s našim pánom starostom. Nie vždy je dôležité prvenstvo a výhra. My sa riadime heslom: „Nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa“.

Nádherne životné a kňazské jubileum

V júni oslávil náš bývalý pán farár Andrej Filipek, jezuita. V rodisku pátra Andreja v Spišskej Starej Vsi sme sa zúčastnili na jeho ďakovnej bohoslužbe a agapé. Páter Andrej počas svojho pastoračného pôsobenia zanechal hlbokú duchovnú a ľudskú stopu v našich dedinách farnosti. Za jeho éry bola opravená strecha vtedajšieho filiálneho kostola Obetovania Pána vo Vyšných Ružbachoch, komplexne obnovený farský kostol svätej Kataríny Alexandrijskej v Nižných Ružbachoch. Nemožno opomenúť ďalšie jeho aktivity s mládežou, speváckym zborom a veriacimi zverenej farnosti.

20. júla sa uskutočnilo stretnutie seniorov okresu Stará Ľubovňa.

Záštitu nad týmto podujatím prevzal predseda Prešovského samosprávneho kraja a predseda Kresťanskodemokratického hnutia Milan Majerský spoločne

s naším starostom Petrom Martinekom. Aktivita začala svätou omšou vo farskom kostole Obetovania Pána, ktorú celebrol miestny pán farár Ján Staššák. Ten sa v príhovore zameril na úlohu seniorov v dnešnom svete a pripomenul, že v tomto týždni slávi Cirkev deň seniorov. Po skončení bohoslužby nasledoval kultúrno spoločenský a národnostný program, zastúpený základnými organizáciami Jednoty dôchodcov. Úvodná báseň pani Terézie Krutkovej, pieseň v podaní členiek a členov ZO JDS Vyšné Ružbachy otvorila nádherné podujatie v areáli nádvoria Grófa Zámoyského pri Obecnom úrade. Stretnutie Rusínov, Goralov, Nemcov, Šarišanov či Spišanov. Takéto multikultúrne a národnostné zloženie tvoria členovia Okresnej organizácie JDS v Starej Ľubovni. „Starčekovia a starčky“ - môžeme dať takýto prívlastok tým, ktorí sa podieľali na náročnej príprave tohto stretnutia v podobe pečenia tradičných ružbašských kysnutých koláčov, chutného guláša, spevov, básni a hlavne osobné stretnutia všetkých aktérov vo Vyšných Ružbachoch. Práve júlový štvrtok zanechal nádherný dojem a pocit, že seniori sú neodmysliteľnou súčasťou našej každodennej spoločnosti.

September patrilo stretnutiu

Boli sme poctení, že náš klub bol oslovený našou rodáčkou Katarínou Chapuis Šutorovou žijúcou vo Francúzsku, ktorá je autorkou už tretej knižnej publikácie venovanej šľachtickým a kráľovským rodom- konkrétne rodine Zamojských a de Borbón. Pani Katarína bola organizátorkou nádhernej spomienkovej slávnosti stého výročia Ružbašskej kráľovskej svadby a uvedenia jej tretej publikácie do života. Úlohou seniorov a senioriek bolo vytvoriť autentické biele krepové ružičky, ktoré sa používali ako ozdoba na kráľovskej svadbe 12. septembra 1923 vo Vyšných Ružbachoch. Výzvu náš klub splnil a seniorky pripravili nádherné ružičky, ktoré inštalovali na vopred pripravené girlandy. Našich seniorov osobne navštívila pani Katarína s pánom starostom. Krásnym knižným darčekom a suvenírmi poďakovala klubu dôchodcov za angažovanie sa pri príprave tejto regionálnej slávnosti. Klub dôchodcov sa podieľal tiež pri príprave a pečení ružbašských koláčov, ktoré sa podávali hosťom počas programu v Bielom dome na slávnosti 100. Výročia Ružbašskej kráľovskej svadby.

Poľsko – slovenského stretnutia Gorarov v Starej Ľubovni. Na nedeľňajšom kultúrno-spoločenskom podujatí sme v prezentačnom stánku reprezentovali Goralskú a kúpeľnú obec Vyšné Ružbachy. Náš stánok ponúkal kysnuté koláče, kúpeľné oblátky, publikácie našej rodáčky Kataríny Chapuis Šutorovej a liečivú minerálnu vodu Jozef. Organizátorom celého podujatia bolo Ľubovnianske osvetové stredisko, kultúrna inštitúcia Prešovského samosprávneho kraja.

Spoločne sme sa s našimi seniormi 14. 9. zúčastnili mariánskej púte do Klokočova – najvýznamnejšieho mariánskeho pútnického miesta Košickej eparchie. Hlavným celebrantom slávnosti bol štátny sekretár Svätej stolice kardinál Pietro Parolin. Pred liturgiou sv. Jána Zlatoústeho, ktorú slávil s veriacimi, sa zúčastnil na pešej procesii. Ako pútnik si tak uctil kópiu zázračnej ikony presvätej Bohorodičky, ktorá pred viac ako 350. rokmi zázračne slzila. Práve 14. septembra 2021 pri návšteve pá-

peža Františka v Prešove bola táto ikona svätým otcom Františkom korunovaná. Po slávnosti sme si uctili zázračný obraz, prezreli si exteriér pútnického miesta, kochali sa nádherným pohľadom na Zemplínsku Šíravu a cestou späť sme sa zastavili na Morskom oku v Remetských Hámroch, na fare v Košiciach Čani a v katedrále svätej Alžbety v Košiciach.

Okresná organizácia JDS

V Starej Ľubovni dáva dôraz prezentácií a prehliadke šikovných rúk seniorov v Ľubovnianskej knižnici. Klub dôchodcov Vyšné Ružbachy reprezentovali naše seniorky Zlatica Gabrielyová a Terézia Krutková. Pani Zlatica sa venuje štrikovaniu a pleteniu kreatívnych papučiek, šalov, čiapočiek a detských svetříkov. Pani Terézia sa zasa venuje štrikovaniu papúč, čiapok, plyšových hračiek a veľmi zaujímavých 3D dečiek, okrem iného vie vyšívať ružbaške lajblíky a príslušenstvo ku ľudovému odevu. Výstava Zlaté ruky ponúkla výrobky rôznych techník: háčkovania, pletenia, paličkovania, zdobených medovníč-

kov a vencov pre všetky ročné obdobia. Medzi účastníkmi nechýbal senior z Plavča, ktorý vyrába výrobky z dreva. Táto aktivita je dôkazom toho, akých šikovných máme dedkov a babičky.

Farnosť Vyšné Ružbachy

Sa spoločne so svojim farárom Jánom Stašákom aktívne zapojila do Svetového dňa modlitieb za misie, ktorý sme v cirkvi slávili v nedeľu 22. októbra 2023. Na Slovensku tento deň poznáme pod názvom: „Misijná nedeľa“ a práve tá bola spojená s tradičnou zbierkou na misie. Ružbasští seniori pre farníkov, ale aj návštevníkov kúpeľov napiekli a pripravili chutné tradičné goralské koláče, ktorými obdarovali štedrých darcov misií. Aj takouto formou, chce farnosť vo Vyšných Ružbachoch motivovať ľudí dobrej vôle, aby sa nebáli byť štedrými darcami tam, kde misijné diela každoročne organizujú a podporujú aktivity pápežskej organizácie. Mottom tohtoročnej Misijnej nedele 2023 bolo: „aby sa kresťania učili podeliť sa vzájomne o bohatstvo

viery s nadšením. Naša Cirkev na Slovensku je súčasťou univerzálnej Cirkvi

Úmyslom bolo, aby sme sa spoločne spojili so sestrami a bratmi na celom svete a nahliadli do rôznych kútov sveta. Pápežské misijné diela sa každoročne na Misijnú nedeľu zameriavajú na jednu krajinu. V tomto roku to bola africká krajina Benin a jej obyvatelia. Svetový deň modlitieb za misie sa v Cirkvi po prvýkrát slávil v roku 1926 tento rok sme slávil už po 98-krát. Výťažok v našej farnosti činil 1220 EUR. DEO GRATIAS.

V stredu 25. októbra

Sa v zariadení Doškolorovacieho stredu - Ružbašský dvor uskutočnilo stretnutie seniorov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Hostiteľom bol pán starosta obce Vyšné Ružbachy Peter Martinek. Nechýbali vzácní hostia: farár tunajšej farnosti Vyšné Ružbachy Ján Stašák, pani riaditeľka z miestnej Základnej a materskej školy Daniela Hrehová, poslanci obecného zastupiteľstva,

zamestnankyne obecného úradu, zástupkyňa OO JDS v Starej Ľubovni Jozefína Guregová a.i. Pedagógovia miestnej Základnej a materskej školy pripravili spoločne so svojimi žiakmi pekný hudobno-slovný program pre pozvaných hostí. Pán starosta počas programu ocenil gravírovaným sklom vybraných seniorov a seniorky. Vedeniu obce Vyšné Ružbachy ďakujeme za pozvanie našich seniorov ZO JDS Vyšné Ružbachy a milé kultúrno- spoločenské podujatie.

Jesenné obdobie

Patrí každoročnej príprave na zimu. Starostlivosť o kaplnky a kríže v obci Vyšné Ružbachy majú naši seniori, ktorí sa dôkladne starajú o tieto zverené sakrálné objekty a miesta. Pán Ondrej

Kuzmiak a Štefan Fialka sa angažovali pri čistení veľkého množstva lístia a odpadu pri kaplnke Panny Márie v areáli kúpeľov Vyšné Ružbachy, pani Zlatica Gabrielyová a Elena Gončárová Mariánsku kaplnku pod bývalým JRD a pani Marta Dubjelová zase kaplnku Božieho Milosrdenstva pod Kráterom.

Počas mesiaca decembra

Máme naplánovanú aktivitu pod názvom: „Recepty starých materí“, kde nám seniori pripravia chutné a zaujímavé recepty, ktoré sa pripravovali v minulosti v ich domácnostiach. A ako každoročne pred Slávnosťou Narodenia Pána privítame v našom klube obraz hľadania prístrešia Svätej rodiny.

Aktivity pre našich seniorov sa líšia v závislosti od ich záujmov a možností konkrétnych jednotlivcov. V našom Klube dôchodcov vo Vyšných Ružbachoch máme v roku 2024 naplánované rôzne voľnočasové aktivity. Pripravujeme skupinové pamäťové kognitívne cvičenia z ates-

tovanou psychologičkou. Pre našich šikovných členov a členky budú pripravené tvorivé dielne, kde môžu seniори rozvíjať svoje kreatívne schopnosti. Novinkou budú cestovateľské večery, pri ktorých sa naši seniори môžu spoločne stretávať s konkrétnymi ľuďmi a ich zaujímavými príbehmi. S Ľubovnianskou knižnicou, kultúrnou inštitúciou Prešovského samosprávneho kraja je pripravený projekt v podobe digitálneho vzdelávania a získavania IT zručnosti, naučiť sa, zdokonaľiť sa pracovať s počítačom, tabletom či smartfónom.

Aj keď sme súčasťou Okresnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Starej Ľubovni, ktorá má svoj bohatý celoročný program, náš klub dôchodcov má množstvo vlastných aktivít zameraných priamo v našom klube seniorov. Navštevujeme rôzne kultúrne, spoločenské a iné podujatia. Neodmysliteľnou súčasťou nášho klubu je dobrovoľníctvo, kde účasťou našich seniorov v dobrovoľníckych aktivitách podporujeme pozitívny komunitný rast a spoločenskú zodpovednosť. Práve tu môžu naši seniiori prispievať svojimi životnými skúsenosťami a osobným časom. Je pre nás veľmi dôležité prispôsobiť aktivity potrebám a schopnostiam jednotlivcov, a tiež vytvoriť inkluzívne prostredie, ktoré podporuje aktívny a zdravý životný štýl pre seniorov.

Radoslav Babjarčík

Obec a kúpele Vyšné Ružbachy v rôznych prameňoch publikačných zdrojov.

Obec a kúpele Vyšné Ružbachy v rôznych prameňoch publikačných zdrojov.

Pramene publikačných zdrojov predstavujú plejádu informácií, ktoré slúžia ako podklady pre vytváranie kníh, článkov a konkrétnych prác. Tieto môžu byť rôznorodé a zahrňujú napríklad vedecké časopisy, ktoré zvyčajne publikujú odborné štúdie, výskumy a články a sú recenzované odborníkmi v danom odbore. Napríklad publikácie v týchto časopisoch majú vysokú úroveň dôveryhodnosti a sú považované za dôležitý a relevantný zdroj informácií v rámci vedeckej komunity. Tiež poznáme konferenčné príspevky. Tie sú z oblasti vedeckého výskumu, kde sa prezentujú najnovšie výsledky a vedecké práce. Konferenčné príspevky môžu byť následne publikované vo forme zborníka príspevkov, ktorý je tiež považovaný za publikáciu. Najčastejšie sa v bežnom živote stretávame s rôznymi monografiami a knihami. Autorské zdroje sú v tomto prípade často využívané na získavanie uceleného prehľadu o danej tematike a poskytujú detailnejšie informácie a analýzu. V súčasnosti je internet významným zdrojom informácií. Publikácie a dokumenty sú často dostupné online vo forme webových stránok, elektronických časopisov, repozitárov atď. Pri používaní týchto zdrojov je však potrebné dbať na

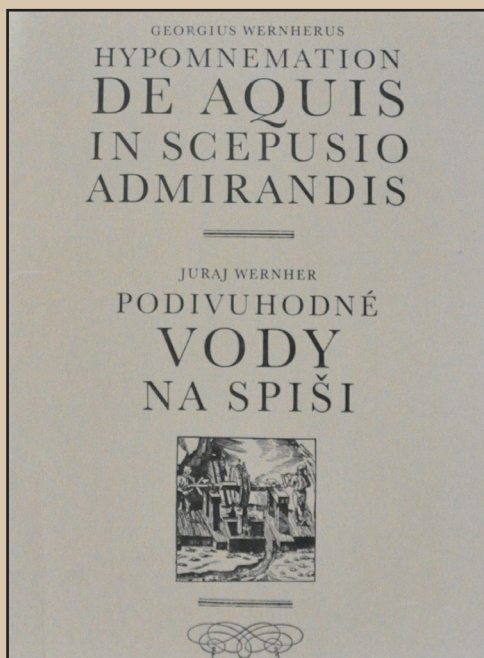
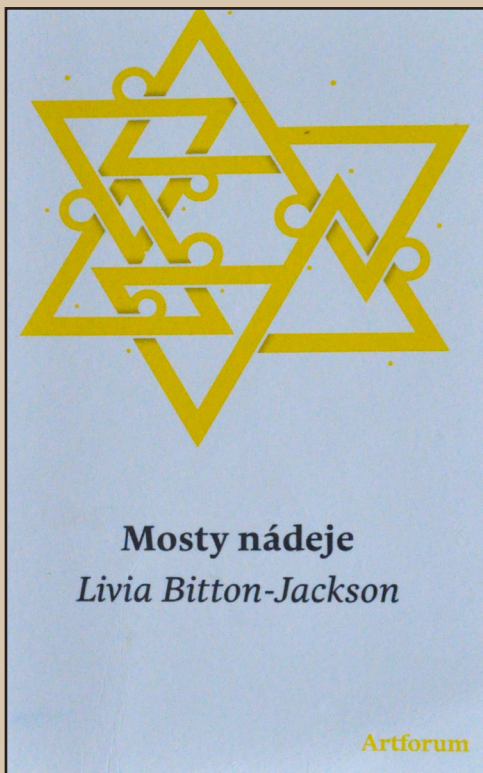
dôveryhodnosť a overiť zdroj informácií. Študijné materiály a učebnice sú tiež dôležitými prameňmi informácií, najmä pre študentov a vedeckých pracovníkov. Tieto zdroje poskytujú systematický prehľad o danom odbore a slúžia na štúdium a hlbšie porozumenie tém. Pramene publikačných zdrojov majú dôležitú úlohu pri získavaní spoľahlivých a dôveryhodných informácií. Je však potrebné kriticky zhodnotiť a overiť zdroje informácií, aby sme sa vyhli neprimeraným, alebo nepravdivým údajom. Obec a kúpele Vyšné Ružbachy za posledné storočie, boli záujmom vyše 400 publikačných aktivít v rôznych svetových jazykoch. Šlo buď o rôzne príspevky v knihách, spoločensko-vedných časopisoch, brožúrach, vedeckých príspevkoch a zborníkoch, ale aj samostatných knihách venovaných našej obci a kúpeľom. Najstarším dochovaným dokumentom týkajúcim sa obce Antiqua Rauschenbach je starobylá listina, ktorú vydal pápež Gregor IX. v Perugii, keď sa mu krakovský biskup Wislaw (1231 - 1242) sťažoval, že ostrihomský biskup mu berie desiatky z kostola Panny Márie. Hoci sa nespomínajú konkrétne miesta okolo Podolínca, historici sa domnievajú, že ide o bývalé kráľovské mesto Podolínek, pod ktorého správu patrili dnešné Nižné a Vyšné Ružbachy. V starých dokumen-

toch krakovského diecézneho archívu sa spomína sv. Kunigunda (poľsky Kinga), ktorá medzi rokmi (1272 – 1279) darovala doživotné šoltýstvo Podolíneca a Ružbachy Henrichovi podľa magdeburského práva, mešťanovi z Krakova s tým, aby ho dosídlil. Z toho mu plynuli mnohé výsady. Sotva sa ujal svojho dedičného richtárstva, v januári 1285 vtrhli na severný Spiš Tatári. Vyplienili a vypálili aj mesto Podolíneca. Koncom roku 1287 sa vrátili ako spojenci kráľa Ladislava IV., ale uhorská šľachta sa proti nim postavila a začiatkom roku 1288 ich v bitke pri Podolínci porazila. Počas tatárskeho vpádu zhorela dochovaná šoltýska listina viažuca sa k mestu Podolíneca. Sv. Kunigunda ju v roku 1289 obnovila, keď predtým v roku 1288 darovala Henrichovi ďalší majetok, les medzi Podolíncom a Hniezdnym a dnešné územie Nižných a Vyšných Ružbách. Najdôležitejší, najdôveryhodnejší a najstarší písomný prameň o našej obci Vyšné Ružbachy sa nachádza v archíve Spišského biskupstva. Totiž hodnoverné miesta alebo vie-

rohodné miesta latinsky loca credibilia, boli verejné právnické inštitúcie v stredovekom Uhorsku, zriaďované pri kapitulách alebo kláštorňoch konventoch. Disponovali autentickou pečaťou a na požiadanie stránok, z príkazu cirkevnej alebo svetskej vrchnosti, ďalej vykonávali splnomocňovanie, alebo inú úradnú činnosť považovanú za právoplatnú v oblasti uhorského svetského práva. Spomeniem ešte významné informácie viažuce sa k našej dedine, kde patria články v piaristických zborníkoch, ktoré uvádzajú že: „ Papier používaný na kolégiu v Podolínci bol, vyrobený v papierni vo Vyšných Ružbachoch“. Ďalšia informácia k výrobe papiera z našej obce je v nemeckom jazykovom prevedení, ktoré spomína že: „ Kráľovský dvor vo Viedni používa kvalitný papier z papierne vo Vyšných Ružbachoch“. Príspevky, ktoré píše konkrétne o kúpeľoch sa dochovali v latinskej knihe Juraja Werhenra ktorej slovenský názov znie: „ O obdivuhodných vodách Spiša“, a tiež od autora doktora Inocenta Petricci v poľštine: „ Ružbašské vody“. Nechcem opomenúť

zdroje viažuce sa k cirkevným dokumentom, schematizmom či vizitačným zápisom, ktoré uvádzajú Vyšné Ružbachy a týkajú sa diecéznych archíválií v Krakove, Tarnove, Spišskej Kapitule, Levoči, Ostrihome, Egeri či Vatikáne. Zaujímavou beletriou, ktorá spomína Ružbachy je kniha anglickej autorky Bitton Jacksonovej pod názvom: „Mosty nádeje“. Autorka v nej spomína židovské deti - siroty, ktoré boli na pobytovom výlete v našej obci a tragickým spôsobom museli odtiaľ odísť. Témy publikačných zdrojov boli a sú pomerne často zamerané na rôzne žánre, ide o geografiu, kúpeľníctvo a zdravotníctvo, národnostnú tému, obyvateľstvo, zvyky, tradície, gastronómiu, kamenárstvo, poľnohospodárstvo, umenie, architektúru, politické, vojnové, štátne a spoločenské dianie, vysta-

hovalectvo a v neposlednom rade známe šľachtické a kráľovské rody žijúce vo Vyšných Ružbachoch. K prameňom písomností, môžeme tiež zaradiť vzácne poštové karty, pohľadnice či staré mapy, ktoré vychádzali v nespočetných nákladoch a podnes sú v zbierkach zberateľov.

Podľa množstva informácií, ktoré sa nám zachovali v rôznych publikačných zdrojoch a prameňoch, môžeme konštatovať, že obec a kúpele Vyšné Ružbachy patrili a patria do hľadáča aktívnych osôb a editorov publikujúcich o našej goralskej a kúpeľnej obci.

Radoslav Babjarčík

Star Goal Academy

Alebo aj SGA je futbalová akadémia zameraná na spopulárnenie a podporu futbalu v okrese Stará Ľubovňa. Hlavným zámerom bolo ponúkať futbalové tréningy (krúžky) od kvalifikovaných trénerov na dedinách v okolí mesta Stará Ľubovňa, no momentálne pôsobíme už aj priamo v meste. Aktuálne poskytujeme tréningový proces pre deti vo Vyšných Ružbachoch. Spolupracujeme aj s dedinou Plaveč, Plavnica a Jakubany. Cieľom je, aby sme čo najviac deti prilákali k športu a učili základným pohybovým návykom a zručnostiam. Ďalšou z aktivít, ktorej sa venujeme je organizovanie turnajov a priateľských zápasov medzi už spomínanými dedinami. Za podpory miestnych starostov a nadšencov sa nám podarilo zrealizovať od septembra turnaje vo Vyšných Ružbachoch, Nižných Ružbachoch a Plavči. Okrem toho sa z týchto chlapcov a dievčat snažíme vybrať jednotlivcov do jednotlivých kategórií, ktorí potom reprezentujú SGA na turnajoch mimo okresu Stará Ľubovňa alebo v zahraničí. Zatiaľ sme mali jeden takýto výber chlapcov -ročník 2016, ktorí sa predstavili na dvojdňovom medzinárodnom turnaji v Krakove.

Vo Vyšných Ružbachoch pôsobíme od septembra, kde tréningový proces detí vedie Mgr. Michal Petrus a Martin Martinek. Momentálne sú deti rozdelené do dvoch kategórií a trénujú dvakrát do týždňa. Chlapci a dievčatá reprezentujú obec Vyšné Ružbachy v oblastných súťažiach. Momentálne sa tieto súťaže hrajú pre kategórie U8, U10 a U12.

Do budúcnosti, ak sa nám podarí prilákať aj trochu viac trénerov, by sme chceli tento projekt ďalej rozširovať a zlepšovať.

Vystáhovalci z obce Vyšné Ružbachy donátormi kaplnky Božského Srdca.

Kto prechádza Ružbašskou dolinou smerom na Ružbašsku Mil'avu a Hniezdne, určite nikomu neunikne nádherný pohľad na miestnu kaplnku, ktorá sa nachádza hneď pri hlavnej ceste I/77 na ľavej strane. Táto kaplnka v Nižných Ružbachoch bola finančne podporená a postavená na pamiatku slovenského vystáhovalectva do Spojených štátov amerických rodákmi z vtedajšej farnosti Nižné Ružbachy – filiálka Vyšné Ružbachy. Manželia Hanečákovci, rodáci z Vyšných Ružbách žijúci v USA, a dali postaviť v časti obce „pod Liscom“ v roku 1935 kaplnku zasvätenú Božskému Srdcu Ježišovmu. Príbeh Ružbašského nádenníka: „Pán Hanečák za mlada slúžil u miestneho gazdu a neskôr sa mu podarilo odísť do USA, tiež si zarobiť pekné peniaze. Na odplatu, že ho Pán Boh takto dobre požehnával, prišiel s nápadom, nechať postaviť kaplnku. A tak sa aj stalo“. Vedením stavby kaplnky poveril pána Valigurského (*1884 Nižné Ružbachy - +1973 Zborovice na Morave). Pre potreby stavby bolo vykúpených päť menších pozemkov. Kaplnka bola slávnostne posvätená farským administrátorom vo farnosti Nižné Ružbachy Jozefom Daňkom. V roku 1971 vymaľoval vnútro kaplnky

rehoľný brat jezuita Jozef Oswald-rodák z Lackovej. Počas návštevy rodnej obce si pozrela kaplnku aj Dorota, jedna z dcér Hanečákových. Kaplnka mala niekoľko správco. V roku 1992 neznámy páchatel' odcudzil z kaplnky dve drevené plastiky: Ne-poškvrnené Srdce Panny Márie a sv. Jozefa, ktoré vyrezal rezbár Tfirst z Podolínca v roku 1935. Okolo kaplnky sa nachádza železné oplatenie, ktoré bolo v roku 1996 vymenené na náklady obecného úradu. V roku 2001 bola na kaplnke opravená vonkajšia omietka. Túto opravu financoval Obecný úrad. Miestny farár zase prispel na farbu na natretie plechu.

V roku 2023 sa opäť uskutočnila celková rekonštrukcia kaplnky. Urobila sa exteriérová fasáda, strecha a komplexné odvodnenie mokrých múrov, tiež následná maľba. Celý projekt mal na starosti Ing. Štefan Koval' z Vyšných Ružbách. Donátorom opravy bol podnikateľ z Vyšných Ružbách, ktorý je povďačný za Božiu pomoc a ochranu.

Dostupné pramene k tejto téme boli získané prostredníctvom osobnej návštevy v kaplnke, kde sa nachádza pamätná tabuľa donátorov. Ďalej to boli História Domus - Farnosť Nižné Ružbachy, publikácia Nižné Ružbachy a osobné svedectvá obyvateľov Nižných a Vyšných Ružbách).

Radoslav Babjarčík

Doplnenie krojového vybavenia - nákup obuvi

Ružbašský prameň, o.z. zrealizoval nákup obuvi na doplnenie krojového vybavenia, podporený z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja. Projekt bol zrealizovaný v mesiaci november 2023.

Hlavným cieľom projektu bolo materiálne zabezpečenie folklórnej speváckej skupiny Ružbašan na autentické sprostredkovanie originálnych častí odevu, umeleckého zážitku a zdôraznenie krásy krojov. Vďaka finančnej podpore z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja sme doplnili krojové vybavenie čizmami pre mužov a

ženy, ktoré potrebujú členovia na prezentáciu ľudových tradícií. Staré originálne kroje a ich doplnky sa nezachovali v dostatočnom množstve, preto bolo potrebné doplniť a materiálne zabezpečiť chýbajúce časti odevu. Nepodarilo sa však doplniť kroje lajbikmi, nakoľko výška dotácie pokryla len výdavky na výrobu číziem. FS Ružbašan pripravil emotívne vystúpenie v miestnom kostole Obetovania Pána vo Vyšných Ružbachoch. Záznam z vystúpenia si môžete pozrieť na youtube pod hlavičkou „Ružbašský prameň“.

OBEC ZVYŠUJE DANE AJ POPLATKY

Miestne dane a poplatky sú po podielových daniach od štátu druhým najpodstatnejším príjmom obce Vyšné Ružbachy, z ktorých sa poskytujú verejnoprospešné služby. Vzhľadom na rozširujúcu sa zastavanosť obce a neustále zvyšujúce sa náklady na jej chod sú dôvodom na zvýšenie sadziieb dane z nehnuteľností a poplatku za likvidáciu komunálneho odpadu. Zvýšenie sadziieb dane z nehnuteľností je v súlade s ustanovením zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. K zvyšovaniu sadziieb daní z nehnuteľnosti obec naposledy pristúpila v roku 2009.

Schváleným VZN č. 3/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa pre rok 2024 upravujú dane z nehnuteľností nasledovne:

Daň z pozemkov

Ročná sadzba dane z pozemkov je pre jednotlivé druhy pozemkov nasledovná:

- a) orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty 0,58 % - zostáva nezmenená
- b) záhrady 0,40 % - zostáva nezmenená
- c) zastavané plochy a nádvorcia, ostatné plochy 0,60 % (pôvodná sadzba 0,40 %)
- d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodárske využívané vodné plochy 0,80 % (pôvodná sadzba 0,63 %)
- e) stavebné pozemky 1,25 % (pôvodná sadzba 0,40 %)

Príklad: Hodnota stavebného pozemku pre výpočet dane je 18,58 EUR za m². Sadzba dane pred úpravou je 0,40 %, t. j. 0,0743 EUR za m², sadzba dane po navýšení 1,25 %, t. j. 0,232 EUR za m². Takže daň za stavebný pozemok (t.j. pozemok, na ktorý je vydané právoplatné stavebné povolenie do kolaudácie) o výmere napr. 200 m² bola v roku 2023 14,86 EUR a v roku 2024 bude 46,40 EUR.

Daň zo stavieb

Ročná sadzba dane zo stavieb je za každý aj začatý m² zastavanej plochy pre:

- a) Stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu 0,15 EUR (pôvodná sadzba 0,11 EUR)
- b) Stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu 0,20 EUR (pôvodná sadzba 0,11 EUR)

- c) Chaty a stavby na individuálnu rekreáciu 1,50 EUR (pôvodná sadzba 0,67 EUR)
- d) Samostatne stojace garáže 0,39 EUR (pôvodná sadzba 0,30 EUR)
- e) Stavby hromadných garáží 0,39 EUR (pôvodná sadzba 0,30 EUR)
- f) Stavby hromadných garáží umiestnených pod zemou 0,39 EUR (pôvodná sadzba 0,30 EUR)
- g) Priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu 1,27 EUR (pôvodná sadzba 1,18 EUR)
- h) Stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou 1,27 EUR (pôvodná sadzba 1,18 EUR)
- i) Ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až h) 0,26 EUR (pôvodná sadzba 0,17 EUR)

Príplatok za podlažie pri viacpodlažných stavbách v sume za každé ďalšie podlažie okrem prvého nadzemného podlažia 0,10 EUR (pôvodná sadzba 0,06 EUR).

Príklad: Keďže najväčšie navýšenie sa týka rekreačných zariadení uvádzame ako príklad výpočet dane za jednopodlažnú chatu o výmere napr. 58 m², kde daň podľa podmienok roku 2023 vychádzala $58 \times 0,67 \text{ EUR} = 38,86 \text{ EUR}$, podľa podmienok roku 2024 bude $58 \times 1,50 \text{ EUR} = 87,- \text{ EUR}$, teda navýšenie o 48,14 EUR.

Čo sa týka jednopodlažných rodinných domov, pri výmere napr. 150 m², pôjde o navýšenie o 6,- EUR ročne.

Daň z bytov

Ročná sadzba dane z bytov je za každý aj začatý m² zastavanej plochy bytu a nebytového priestoru:

- a) 0,26 EUR za byty v bytových domoch (pôvodná sadzba 0,13 EUR)
- b) 0,26 EUR za nebytové priestory, ktoré neslúžia na podnikateľské účely (pôvodná sadzba 0,13 EUR)
- c) 2,32 EUR za nebytové priestory, ktoré slúžia a podnikateľské účely alebo inú zárobkovú činnosť (pôvodná sadzba 1,16 EUR)
- d) 0,60 EUR za nebytové priestory slúžiace ako garáž (pôvodná sadzba 0,30 EUR)

Príklad: Ročná daň za jednoizbový byt podľa podmienok roku 2023 vychádzala

7,54 EUR, podľa podmienok roku 2024 bude 14,96 EUR. Za dvojizbový byt sa zaplatí daň v priemere o 10,- EUR viac a za trojizbový byt v priemere o 13,80 EUR viac.

Daň za psa

Sadzba dane za jedného psa a kalendárny rok je:

- a) Za psa chovaného v rodinnom dome 10,- EUR (pôvodná sadzba 7,- EUR)
- b) Za psa chovaného v bytovom dome 13,- EUR (pôvodná sadzba 10,- EUR)
- c) Za psa chovaného v objektoch a na pozemkoch firiem, organizácií 10,- EUR (pôvodná sadzba 7,- EUR)

Predpokladaný nárast príjmov na dani z nehnuteľnosti je vo výške 25 812,- €, z toho 40 % tvorí príjem od právnických osôb.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Na základe avizovaného navýšenia ceny za likvidáciu TKO spoločnosťou EKOS s.r.o. Stará Lubovňa Obec Vyšné Ružbachy taktiež pristúpila k navýšeniu miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorým sa upravujú sadzby poplatkov za vývoz odpadu nasledovne:

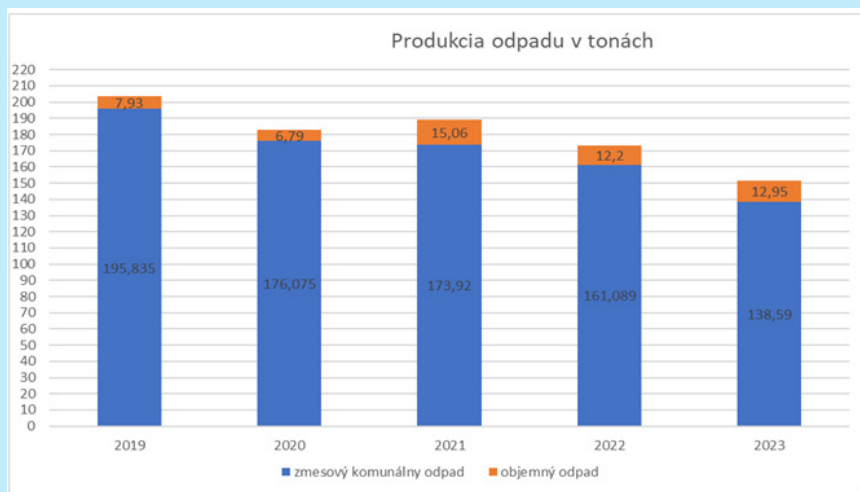
- a) Základný poplatok pre fyzickú osobu prihlásenú k trvalému alebo prechodnému pobytu v rodinnom dome 30,00 EUR/4 štítiky - pôvodná sadzba 25,00 EUR,
- b) Základný poplatok pre fyzickú osobu prihlásenú k trvalému alebo prechodnému pobytu v bytovom dome 30,00 EUR – pôvodná sadzba 25,00 EUR,
- c) Chaty, rekreačné a ubytovacie zariadenia 72,00 EUR - pôvodná sadzba 60,00 EUR,
- d) Základný poplatok pre vlastníka nehnuteľnosti 30,00 EUR/ 4 štítiky - pôvodná sadzba 25,00 EUR /3 štítiky,
- e) Jednorazové vývozné štítiky pri dokúpení počas roka 7,50 EUR/štítok – pôvodná cena 6,00 EUR / 1 štítok,
- f) EKOS vrece 6,00 EUR/ks (bez zmeny),
- g) Fyzické osoby, ktoré používajú zdravotnícke pomôcky z ktorých sa produkuje odpad, na základe potvrdenia lekára si môže dokúpiť EKOS vrece za 2,00 EUR (bez zmeny).

Taktiež upravuje sa veková hranica 20 % úľavy pre dôchodcov z pôvodných 62

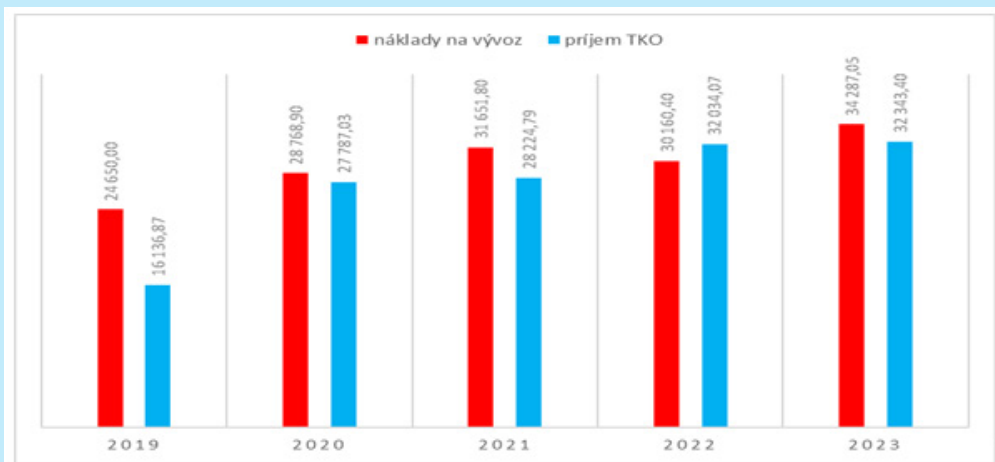
rokov na 65 rokov a ruší sa zníženie poplatku o 20% poplatníkom, ktorí predložili čestné vyhlásenie o kompostovaní biologicky rozložiteľného odpadu z domácností.

Pri určení výšky poplatku sa vychádzalo z analýzy produkcie odpadu a nákladov na jeho likvidáciu a taktiež z avizovaného navýšenia ceny spoločnosťou EKOS s.r.o. Stará Ľubovňa o 20 %. Odhadované náklady na rok 2024 boli prepočítané na sumu 42 787,- EUR a očakávaný príjem po schválení zvýšeného poplatku je vo výške 42 235,- EUR.

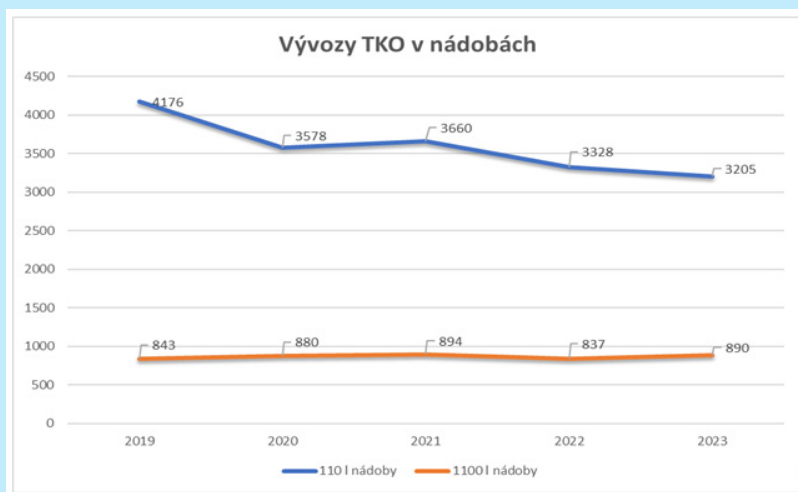
Z nasledujúceho grafu vývoja produkcie odpadu v tonách vidieť, že má klesajúci charakter. Jeho pokles v roku 2023 je sčasti spôsobený aj tým, že vývozná spoločnosť EKOS s.r.o. Stará Ľubovňa znížila hmotnosť odpadu v 110 l nádobe z 20 kg na 18 kg a v 1100 l nádobe z 95 kg na 85 kg, čo v konečnom dôsledku spôsobilo zníženie množstva odpadu o takmer 9 ton.

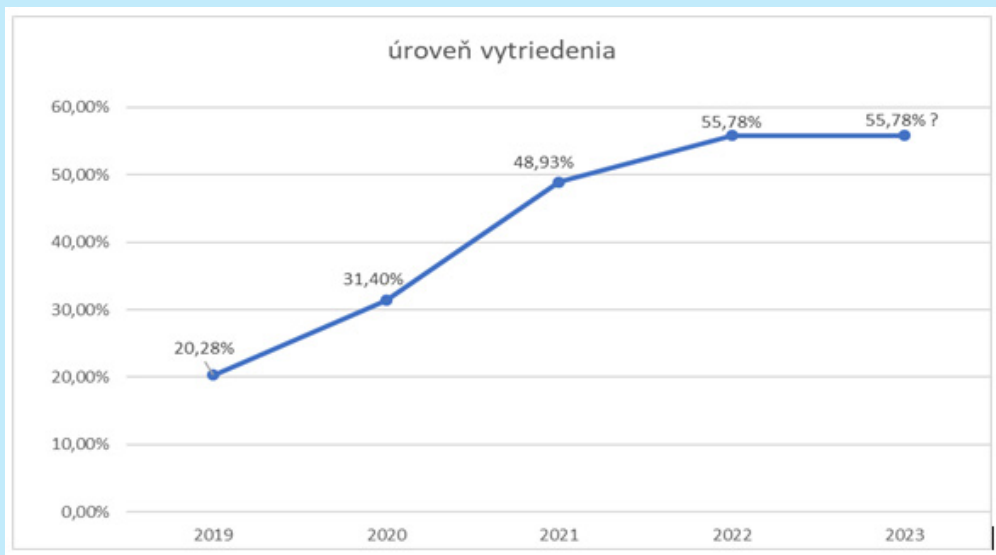
Aj napriek poklesu produkcie odpadu, pokles nákladov na jeho likvidáciu nie je badateľný a to z dôvodu zvyšujúcich sa nákladov vývoznaj spoločnosti EKOS s.r.o. za jeho prepravu a skládkovanie. V nasledujúcom grafe je porovnanie nákladov na likvidáciu odpadu a príjmu z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za posledných 5 rokov. Okrem roku 2022, kde bol príjem vyšší ako náklady, obec stále dopláca na zber a likvidáciu odpadu. Z vyššieho príjmu v roku 2022 obec investovala do nákupu kontajnerov na separovaný zber vo výške 741,- EUR a vybudovala prístrešok pre nádoby na odpad vo výške 3 027,- EUR.

Z nasledujúceho grafu vidieť, že počet vývozov 110 l nádob klesá, avšak vývoz 1100 l nádob, ktoré sú umiestnené pri bytových jednotkách, v chatovej oblasti a pri cintoríne, naopak mierne rastie. Za rok 2023 bol vyšší počet vývozov 1100 l nádob o 53, čo vo finančnom vyjadrení je o 1 062,- EUR viac ako v minulom roku. Naopak počet vývozov 110 l nádob bol nižší o 123, čo vo finančnom vyjadrení je menej o 496,- EUR ako v roku 2022. V konečnom dôsledku ide o nárast celkových nákladov o 566,- EUR. Nakoľko 1100 l nádoby určené pre bytovky, chaty a cintorín nie sú uzamknuté a sú verejne dostupné, nedá sa jednoznačne preukázať, že práve bytovkári a chatári nám produkujú viac odpadu a či im k tomu dopomáhajú „okoloidúci“ občania.

Čo sa týka úrovne vytriedenia odpadu atakujeme hranicu 60%. V prípade, ak prekročíme úroveň 60 % vytriedenia komunálneho odpadu, zníži sa nám sadzba za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov určená Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z. zo sumy 15,- EUR/t na 11,- EUR/t, čo nám môže znížiť náklady na likvidáciu odpadu o 618,- EUR ročne. Podľa nasledujúceho grafu nám na dosiahnutie tohto cieľa veľa nechýba. Presná úroveň vytriedenia komunálneho odpadu za rok 2023 bude známa vo februári 2024.

Viera Šutorová

V predchádzajúcom čísle Žrodelka ste sa mohli zapojiť do súťaže o publikáciu "Ružbašská kráľovská svadba". Autorkou tejto knihy je naša rodáčka Katarína Chapuis Šutorová. Stačilo vyplniť kupón a vhodiť ho do zbernej nádoby. Vyherkyňou sa stala p. Mária Diňová. Srdečne blahoželáme a prajeme príjemné čítanie. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať p. Kataríne Chapuis Šutorovej za cenu, ktorú venovala do súťaže. **ĎAKUJEME.**

Od 1. októbra 2023 začala platiť novela zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke – zákaz parkovania na chodníku.

Parkovanie na chodníkoch bude možné iba v tých prípadoch, ak to bude dopravnou značkou alebo dopravným zariadením určené inak alebo ak

pôjde o zastavenie alebo státie bicykla, kolobežky s pomocným motorčekom alebo motocykla, pri ktorom ostane súvislá voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m.

Výška pokuty za nesprávne parkovanie je do výšky 50 € na mieste, v správnom konaní až do výšky 100 € a 78 € pri objektívnej zodpovednosti.

Parlamentné voľby v našej obci ...

Predčasné parlamentné voľby sa konali dňa 30.09.2023. V obci Vyšné Ružbachy najviac hlasov získala strana SMER – SD. Vo voľbách jej dalo hlas 185 občanov, čo predstavuje 21,66 %. Druhou najsilnejšou stranou bola strana KDH s 17,79 % (152 hlasov). Na treťom mieste sa umiestnila strana HLAS so ziskom 13,46 % (115 hlasov).

V obci Vyšné Ružbachy hlasovalo 867 občanov. Volebná účasť bola 82,02 %.

Ing. Jana Mindeková

SMER - SD | 21,66 %

KDH | 17,79 %

HLAS - SD | 13,46 %

PS | 10,53 %

OLANO A PRIATELIA, KÚ a ZA ĽUDÍ | 10,53 %

REPUBLIKA | 9,83 %

SNS | 6,32 %

Demokrati | 3,39 %

SaS | 2,69 %

Darujte nám 2% z Vašich daní
Informácie o poukázaní 2 % z dane
IČO:4238060

Právna forma: Občianske združenie
Názov: Ružbašský Prameň o.z.

Adresa: Vyšné Ružbachy 169, 065 02 Vyšné Ružbachy

Ružbašský Prameň o.z. si Vás dovoľuje osloviť s požiadavkou o poukázanie 2 % z Vašich daní, ktoré budú použité na chod nášho občianskeho združenia. Vďaka poskytnutiu 2 % z Vašich daní, budeme môcť zatraktívniť Obec Vyšné Ružbachy, tlač nášho časopisu Ružbašské žrodcelko. V prípade, že sa rozhodnete pomôcť nášmu združeniu takýmto spôsobom, budeme Vám veľmi vďační.

AKO NA TO?

A). ZAMESTNANEC:

1.) Začiatkom roka požiadajte svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov za predošlý rok a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane.

2.) Vyplňte vyhlásenie o poukázaní 2 % dane pre Ružbašský Prameň o.z. Vypíšte Vaše meno, rodné číslo, bydlisko a sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane. Najneskôr do 30. apríla príslušného roku pošlite alebo doručte tlačivá daňovému úradu v mieste Vášho bydliska.

B.) SZČO, KONCESIA, INÁ ZÁROBKOVÁ ČINNOSŤ, PRÁVNICKA OSOBA (s.r.o., a.s., k.s., v.o.s., družstvo a pod.)

v daňovom priznaní prosíme uveďte názov, sídlo a IČO nášho občianskeho združenia Ružbašský Prameň, tak ako je uvedené na tlačive „Vyhlásenie“.

(Ružbašský Prameň o.z., Vyšné Ružbachy 169, 065 02 Vyšné Ružbachy, IČO:4238060)

UPOZORNENIE !

výška 2 % z dane z príjmov fyzických osôb musí byť minimálne 3,32 €

2 % z dane môže poukázať fyzická osoba len v prospech jednej organizácie.

Používajte len vzory tlačív (potvrdenie, vyhlásenie), ktoré boli vydané v Oznámení Ministerstva financií SR.

Za Vašu podporu Vám vopred ďakujeme!

Kolektív OZ Ružbašský prameň.

RUŽBAŠSKÉ ŽRÓDELKO

Občasník. Ročník IV. Číslo 2/2023. Noviny sú registrované na Ministerstve kultúry pod číslom EV 5768/19. Expedícia novín je zabezpečovaná do všetkých domácností v obci Vyšné Ružbachy. Uzávierka tohto výtlačku: 31 december 2023. Ružbašské žrodcelko je vydané vďaka finančnej podpore obce Vyšné Ružbachy a z príspevkov 2%. ĎAKUJEME

Ružbašský

VYFARBI OBRÁZOK

PODĽA ČÍSEL

1 = BIELA

2 = RUŽOVÁ

3 = ČERVENÁ

4 = HNEDÁ

5 = MODRÁ

6 = ZELENÁ

7 = FIALOVÁ

8 = ŽLTÁ

9 = ORANŽOVÁ

Kalendár vývozu odpadu v obci Vyšné Ružbachy

v roku 2024

Január

Po	Ut	Št	Pia	So	Ne
1	2	3	4	5	6 7
8	9	10	11	12	13 14
15	16	17	18	19	20 21
22	23	24	25	26	27 28
29	30	31			

Február

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Marec

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
					1	2 3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Apríl

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Máj

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
			1	2	3	4 5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Jún

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
						1 2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Júl

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

August

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

September

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Október

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
						1 2 3 4 5 6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
						1 2 3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

December

Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

- Vývoz komunálneho odpadu
- Vývoz plastov, tetrapakov a kovov
- Vývoz papiera
- Vývoz skla
- Vývoz veľkoobjemového a nebezpečného odpadu

SEPARUJ

STLÁČAJ

KOMPOSTUJ

ŠETRI

OBEC VYŠNÉ RUŽBACHY
065 02 VYŠNÉ RUŽBACHY 243

 052 43 98 110

 obecvr@slnet.sk